Jazyk C# a .NET prednáška

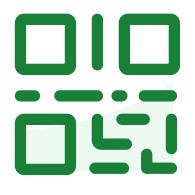

Základy jazyka C# (2)

Ing. **Štefan Toth**, PhD. 06.03.2025

Please download and install the Slido app on all computers you use

Join at slido.com #2518723

(i) Start presenting to display the joining instructions on this slide.

Obsah

- Polia (arrays)
- Indexy a rozsahy (indices and ranges)
- Reťazce (strings)
- Menné priestory (namespaces)
- Argumenty príkazového riadka (command-line arguments)
- NuGet balíčky (NuGet packages)

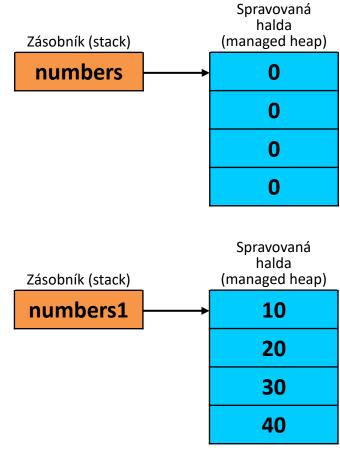
Polia (1)

- **Jednorozmerné** (single-dimensional): - type[] jednorozmerne • Viacrozmerné (multidimensional): - type[,] dvojrozmerne - type[,,] trojrozmerne - type[,,,] stvorrozmerne až max 32 rozmerné **Pole polí / "zubaté" polia** (jagged): - type[][] ortogonalne type[][,] ortogonalne2 // Mix "zubaté" s 2-rozmerným - type[][][] ortogonalne3
- Základom všetkých polí je abstraktná trieda System. Array

Polia (2) – jednorozmerné polia

 Pole je referenčné typ, pamäť sa alokuje na halde (heap), premenná v metóde na zásobníku (stack)

- Potom, čo sa špecifikuje veľkosť poľa, už veľkosť nemôže byť zmenená
 - musí sa alokovať nové pole a skopírovať jeho prvky do nového poľa

Polia (3) – jednorozmerné polia – prístup a zápis

Príklad jednorozmerného poľa:

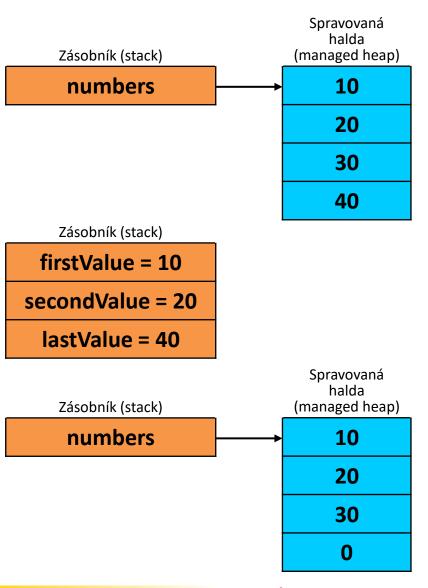
```
var numbers = new int[] { 10, 20, 30, 40 };
```

 Na prístup / prečítanie hodnoty sa používa indexer s hranatými zátvorkami []:

```
int firstValue = numbers[0]; // Vráti hodnotu 10
int secondValue = numbers[1];
int lastValue = numbers[numbers.Length - 1];
int value = numbers[4]; // IndexOutOfRangeException
```

 Na zápis / prepis hodnôt sa používa tiež indexer:

```
numbers[3] = 0; // Na indexe 3 prepíše hodnotu na 0
```


Polia (4) – jednorozmerné polia – iterovanie

 Iterovanie cez for (vlastnosť Length udáva veľkosť poľa typu int; ak by ste mali väčšie pole, môžete použiť aj vlastnosť LongLength):

```
for (int i = 0; i < numbers.Length; i++)
{
    Console.WriteLine(numbers[i]);
}</pre>
```

```
for (long i = 0; i < numbers.LongLength; i++)
{
    Console.WriteLine(numbers[i]);
}</pre>
```

Iterovanie cez foreach:

```
foreach (var value in numbers)
{
    Console.WriteLine(value);
}
```

Polia (5) – použitie referenčných typov

• Ak použijeme referenčný typ, napr. record class:

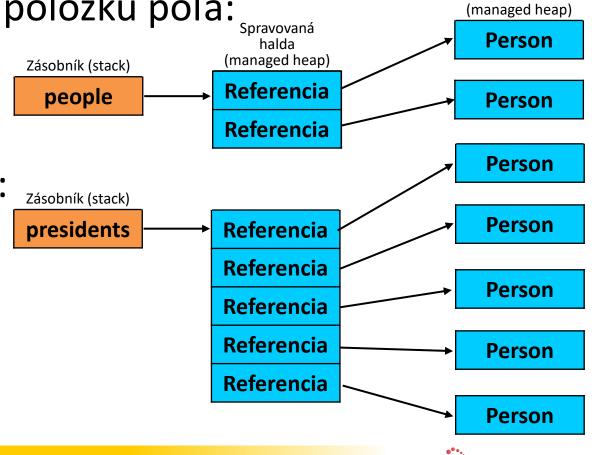
```
public record class Person(string FirstName, string LastName);
```

• Musíme vytvoriť objekt pre každú položku poľa: Spravovaná

```
Person[] people;
people = new Person[2];
people[0] = new Person("Jan", "Mrkvicka");
people[1] = new("Fero", "Mrkvicka");
```

• Alebo použijeme inicializátor poľa:

```
Person[] presidents =
{
    new("Michal", "Kováč"),
    new("Rudolf", "Schuster"),
    new("Ivan", "Gašparovič"),
    new("Andrej", "Kiska"),
    new("Zuzana", "Čaputová"),
}
```


Spravovaná

halda

Polia (6) – viacrozmerné polia

```
// Vytvorenie a naplnenie
2-rozmerného poľa o veľkosti 3x3:
int[,] twodim = new int[3, 3];
twodim[0, 0] = 1;
twodim[0, 1] = 2;
twodim[0, 2] = 3;
twodim[1, 0] = 4;
twodim[1, 1] = 5;
twodim[1, 1] = 5;
twodim[2, 0] = 7;
twodim[2, 1] = 8;
twodim[2, 2] = 9;
```

```
      0.
      1.
      2.

      0.
      1
      2
      3

      1.
      4
      5
      6

      2.
      7
      8
      9
```

```
// Priklad pre 3-rozmerné pole
int[,,] threedim =
{
     { 1, 2 }, { 3, 4 } },
     { 5, 6 }, { 7, 8 } },
     { 5, 6 }, { 11, 12 } }
};
```

Polia (7) – viacrozmerné polia – výpis

```
int[,] twodim =
   { 1, 2, 3 }, { 4, 5, 6 },
                                                      5
Console.WriteLine($"Rank: {twodim.Rank}"); // Počet rozmerov
Console.WriteLine($"Length: {twodim.Length}"); // Počet prvkov
Console.WriteLine($"GetLength(0): {twodim.GetLength(0)}");
Console.WriteLine($"GetLength(1): {twodim.GetLength(1)}");
for (int col = 0; col < twodim.GetLength(0); col++)</pre>
    for (int row = 0; row < twodim.GetLength(1); row++)</pre>
                                                             Rank: 2
                                                             Length: 6
        Console.Write(twodim[col, row] + " ");
    Console.WriteLine();
                                                             4 5 6
```

```
foreach (var value in twodim)
   Console.WriteLine(value);
```

```
GetLength(0): 2
GetLength(1): 3
```

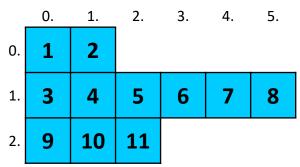
6

Jazyk C# a .NET

Polia (8) – pole polí

```
int[][] jagged = new int[3][];
jagged[0] = new int[] { 1, 2 };
jagged[1] = new int[] { 3, 4, 5, 6, 7, 8 };
jagged[2] = new int[] { 9, 10, 11 };
Console.WriteLine($"Rank: {jagged.Rank}");
Console.WriteLine($"Length: {jagged.Length}");
Console.WriteLine($"GetLength(0): {jagged.GetLength(0)}");
for (int i = 0; i < jagged.Length; i++)</pre>
    System.Console.Write($"Element({i}): ");
    for (int j = 0; j < jagged[i].Length; j++)</pre>
        System.Console.Write(jagged[i][j] + " ");
    System.Console.WriteLine();
```

```
int[][] jagged =
{
    new[] { 1, 2 },
    new[] { 3, 4, 5, 6, 7, 8 },
    new[] { 9, 10, 11 }
};
```



```
Rank: 1
Length: 3
GetLength(0): 3
Element(0): 1 2
Element(1): 3 4 5 6 7 8
Element(2): 9 10 11
```


Ako sa dostaneme k poslednému prvku poľa myArray v jazyku C#?

Please download and install the Slido app on all computers you use

Aké hodnoty vlastností Rank a Length bude mať nasledujúce pole: int[,,] array = { { { 1, 2 }, { 4, 5 } }, { { 6, 7 }, { 8, 9 } }, { { 10, 11 }, { 12, 13 } } };

Trieda Array (1)

• Základná trieda pre všetky polia, ktoré sa vytvoria

```
public abstract class <a href="Array">Array</a> : ICloneable, IList, IStructuralComparable, IStructuralEquatable
```

- Poskytuje metódy pre vytváranie, manipuláciu, vyhľadávanie a triedenie polí
- Keďže je abstraktná, nie je možné vytvárať priamo jej inštancie, jedine cez jej statickú metódu: Array. CreateInstance()
- Vytvorenie plytkej kópie (shallow copy): Array. Clone()
- Triedenie: Array.Sort() využíva Quicksort algoritmus na utriedenie jednorozmerného poľa
 - vyžaduje od prvkov implementáciu rozhrania IComparable (jednoduché typy ako System.String alebo System.Int32 toto rozhranie už implementujú) alebo objektu porovnávača, ktorý implementuje rozhranie Icomparer

Trieda Array (2) – najpoužívanejšie metódy

- **BinarySearch()** vyhľadáva prvok v utriedenom jednorozmernom poli
- IndexOf() vracia index prvého výskytu zadanej hodnoty
- LastIndexOf() vracia index posledného výskytu zadanej hodnoty
- Exists() skontroluje, či zadaná hodnota existuje v poli
- CopyTo() kopíruje obsah poľa do iného poľa
- Reverse() obráti poradie prvkov v poli
- Clear() nastaví všetky prvky poľa na predvolenú hodnotu
- Resize() zmení veľkosť poľa
- FindAll() vráti pole obsahujúce všetky prvky, ktoré spĺňajú zadanú podmienku
- ForEach() prejde cez všetky prvky poľa a vykoná zadanú akciu pre každý prvok
- GetValue() vráti hodnotu prvku poľa
- **SetValue()** nastaví hodnotu prvku poľa
- ...

Polia – Array.CreateInstance (1)

- Vytvárať nové inštancie polí je možné aj cez statickú metódu
 CreateInstance triedy Array
 - Je to užitočné, ak nepoznáme dopredu typ prvkov alebo chceme vytvoriť polia, ktoré začínajú od určitého indexu iného než 0

```
// Vytvorí pole typu int s počtom prvkov <mark>5</mark>
var intArray = Array.CreateInstance(typeof(int), 5);
for (int i = 0; i < intArray.Length; i++)</pre>
    intArray.SetValue((i + 1) * 10, i); // Zapíše hodnotu (i+1)*10 na index i
    Console.Write(intArray.GetValue(i) + " "); // Prečíta hodnotu na indexe i
                                                                                 10 20 30 40 50
foreach (var number in intArray)
                                  10 20 30 40 50
                                                           Kompilačná chyba CS0021:
    Console.Write(number + " ");
                                                           Cannot apply indexing with [] to
                                                           an expression of type 'Array
int[] numbers = (int[])intArray;
                                   10
Console.WriteLine(numbers[0]);
                                                        Console.WriteLine(intArray[0]);
```

Polia – Array.CreateInstance (2)

• Príklad poľa, ktoré začína od iného indexu:

```
int[] lengths = { 2, 3 }; // Prvý rozmer poľa: 2, Druhý rozmer: 3
                                                                                              C
int[] lowerBounds = { 1, 10 }; // Začiatočné indexy polí
                                                                                  2.
Array array = Array.CreateInstance(typeof(string), lengths, lowerBounds);
array.SetValue("A", 1, 10);
string[,] matrix = (string[,])array;
matrix[1, 11] = "B";
                                                                {string[1..2, 10..12]} ⊢□
matrix[1, 12] = "C";
                                                                           Q View ▼ "A"
                                                                  (1, 10)
                                                                  [1, 11]
                                                                           Q View ▼ "B"
matrix[2, 10] = "D";
                                                                  [1, 12]
                                                                           Q View ▼ "C"
matrix[2, 11] = "E";
                                                                  (2, 10)
                                                                           Q View ▼ "D"
matrix[2, 12] = "F";
                                                                           Q View ▼ "E"
                                                                  (2, 11)
                                                                  (2, 12]
                                                                           Q View ▼ "F"
```

Pozor ale potom na hranice pola:

```
matrix[0, 0] = "X";
Výnimka za behu: System.IndexOutOfRangeException: 'Index was outside
the bounds of the array.'
```

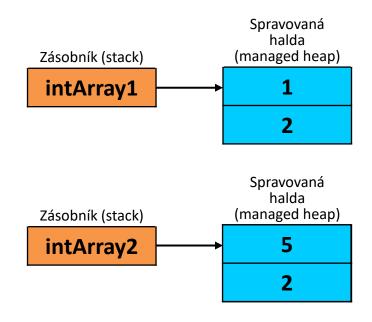
12.

11.

Kopírovanie polí (1) – hodnotové typy

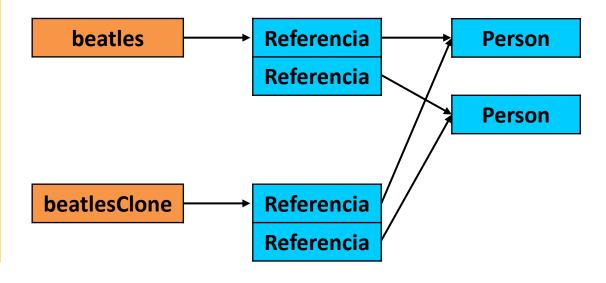
Polia implementujú rozhranie IClonable, ktoré obsahuje metódu
 Clone() vytvárajúcu plytkú (shallow) kópiu poľa

```
int[] intArray1 = { 1, 2 };
int[] intArray2;
intArray2 = (int[])intArray1.Clone();
intArray2[0] = 5;
Console.WriteLine(intArray1[0]);
```


Kopírovanie polí (2) – referenčné typy

```
class Person
    public string FirstName { get; set; }
    public string LastName { get; set; }
    public Person(string firstName, string lastName)
        FirstName = firstName;
        LastName = lastName;
Person[] beatles =
    new("John", "Lenon"),
    new("Paul", "McCartney")
};
Person[] beatlesClone = (Person[])beatles.Clone();
beatlesClone[0].LastName = "Mrkvička";
Console.WriteLine(beatles[0].LastName);
                                            Mrkvička
```


Indexy a rozsahy (indices and ranges) (1)

- Rozsahy (ranges) a indexy (indices) umožňujú jednoducho pristúpiť k prvkom alebo oblastiam v postupnosti
 - Operátor klobúka (hat) ^
 - Operátor rozsahu (range) ...
 - Štruktúra Index
 - Prvý prvok: [0]
 - Posledný prvok: [^1]
 - Štruktúra Range rozsah:
 - Od začiatku uzavretý interval
 - **Do konca otvorený** interval
 - Od prvého po posledný prvok:

 [..] alebo [0..^0] pozor: koniec je preto ^0, lebo je definovaný s otvoreným intervalom! ^0 je prvok po poslednom prvku

```
int[] data = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
int first1 = data[0];
int last1 = data[data.Length - 1]; // Tradičný starý spôsob
Console.WriteLine($"Prvy: {first1}, posledny: {last1}");
int last2 = data[^1]; // Spôsob cez operátor klobúka ^
Console.WriteLine ($"Posledny znova: {last2}");
                                    Prvy: 1, posledny: 9
Index firstIndex = 0;
                                    Posledny znova: 9
Index lastIndex = ^1;
                                    Prvy: 1, posledny: 9
int first3 = data[firstIndex];
int last3 = data[lastIndex];
Console.WriteLine($"Prvy: {first3}, posledny: {last3}");
```

Indexy a rozsahy (indices and ranges) (2)

```
int[] data = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
ShowRange("Cely rozsah", data[..]); // Alebo to isté: [0..] alebo [..^0] alebo [0..^0]
ShowRange("Prve tri", data[0..3]); // Alebo to isté: [..3]
ShowRange("Od indexov v intervale <3, 6)", data[3..6]);
ShowRange("Od indexov v intervale <Length - 3, Length - 0)", data[^3..^0]); // Alebo [^3..]
                                                  Cely rozsah:
// Lokálna funkcia na vypísanie prvkov
                                                  1 2 3 4 5 6 7 8 9
void ShowRange(string title, int[] data)
                                                  Prve tri:
                                                  1 2 3
    Console.WriteLine($"{title}:");
                                                  Od indexov v intervale <3, 6):
    Console.WriteLine(string.Join(" ", data));
                                                  4 5 6
    Console.WriteLine();
                                                  Od indexov v intervale <Length - 3, Length - 0):
                                                  7 8 9
```

Indexy a rozsahy (indices and ranges) (3)

 Pozor: použitím rozsahu sa prvky poľa kopírujú, preto zmena hodnoty v rozsahu sa neprejaví v pôvodnom poli:

```
int[] data = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
Range fullRange = ..;
Range firstThree = 0...3;
Console.WriteLine(fullRange);
                                                Cely rozsah:
                                                1 2 3 4 5 6 7 8 9
ShowRange("Cely rozsah", data[fullRange]);
ShowRange("Prve tri", data[firstThree]);
                                                Prve tri:
                                                1 2 3
var slice = data[3..5];
                                                Hodnota v poli sa nezmenila: 4, hodnota z rezu: 777
slice[0] = 777;
Console.WriteLine($"Hodnota v poli sa nezmenila: {data[3]}, hodnota z rezu: {slice[0]}");
```

Span<T> a ReadOnlySpan<T> (1)

 Span<T> – ref štruktúra, ktorá sa používa pre rýchly a priamy prístup k súvislej oblasti ľubovoľnej časti manažovanej a nemanažovanej pamäte

• ReadOnlySpan<T> – ref štruktúra, rovnako ako Span<T>, ale k dispozícii iba na

 $int[] arr = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };$

čítanie z pamäte

```
Span<int> span = new(arr);
span[1] = 777;
Console.WriteLine($"Hodnota v poli sa zmenila: {arr[1]}");
DisplaySpan("span", span);
DisplaySpan("arr", arr);
Hodnota v poli sa zmenila: 777
span:
1 777 3 4 5 6 7 8 9
arr:
```

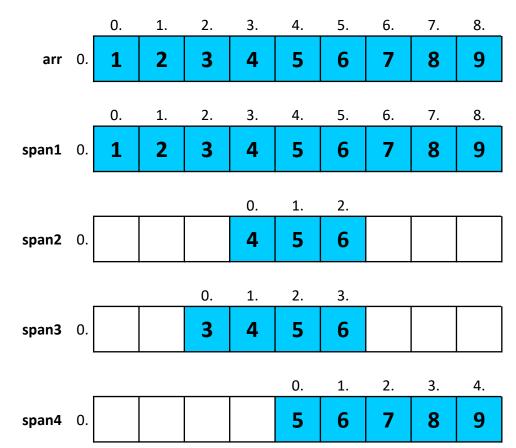
```
void DisplaySpan(string title, ReadOnlySpan<int> span)
{
    Console.WriteLine($"{title}:");
    for (int i = 0; i < span.Length; i++)
    {
        Console.Write($"{span[i]} ");
    }
    Console.WriteLine();
}</pre>
```

1 777 3 4 5 6 7 8 9

Span<T> a ReadOnlySpan<T> (2) — rezy (slices)

• K častiam poľa sa môžeme dostať pomocou tzv. rezov (slices) – vtedy nie sú prvky poľa kopírované, ale pristupuje sa k ním priamo

```
int[] arr = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
Span<int> span1 = new(arr);
Span<int> span2 = new(arr, start: 3, length: 3);
Span<int> span3 = span1.Slice(start: 2, length: 4);
Span<int> span4 = span1.Slice(start: 4);
                                span1:
DisplaySpan("span1", span1);
                                1 2 3 4 5 6 7 8 9
DisplaySpan("span2", span2);
                                span2:
DisplaySpan("span3", span3);
                                4 5 6
DisplaySpan("span4", span4);
                                span3:
                                3 4 5 6
                                span4:
                                5 6 7 8 9
```


Span<T> – zmena hodnôt

- Clear() vyplní hodnoty 0
- Fill() vyplní hodnoty zvolenou hodnotou
- CopyTo() skopíruje hodnoty do zvoleného "spanu"
- TryCopyTo() vráti true, ak je možné skopírovať hodnoty vzhľadom na veľkosť cieľového "spanu"

(cieľový "span" musí byť väčší alebo rovný ako zdrojový)

```
int[] arr = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
Span<int> span1 = new(arr);
Span<int> span2 = span1.Slice(start: 4);
span2.Clear();
DisplaySpan("span1 po Clear", span1);
Span<int> span3 = span2.Slice(start: 2, length: 3);
span3. Fill (77);
DisplaySpan("span1 po Fill", span1);
span3.CopyTo(span1);
DisplaySpan("span1 po CopyTo", span1);
```

		77	77	77	4 0	0 7	77 7	7 77	7	
vzhľadom na veľkosť cieľového "spanu"										
		0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
arr	0.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
span1	0.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
						0.	1.	2.	3.	4.
span2	0.	1	2	3	4	0	0	0	0	0
								0.	1.	2.
span3	0.	1	2	3	4	0	0	77	77	77
		0.	1.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
span1	0.	77	<mark>77</mark>	77	4	0	0	77	77	77
Výsledr pole:		0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
arr	0.	77	77	77	4	0	0	77	77	77

span1 po Clear:

span1 po Fill:

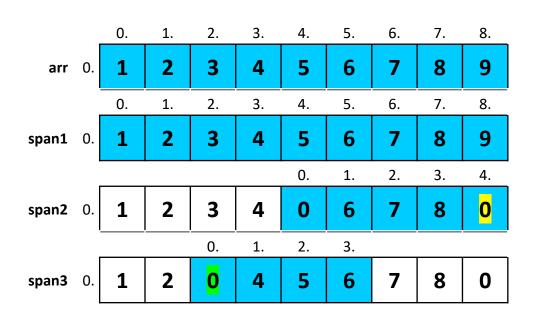
span1 po CopyTo:

1 2 3 4 0 0 0 0 0

1 2 3 4 0 0 77 77 77

Span<T> – použitie s Range

```
int[] arr = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };
Span<int> span1 = new(arr);
Span<int> span2 = span1[4..];
span2[^1] = 0;
DisplaySpan("span1", span1);
DisplaySpan("span2", span2);
Span<int> span3 = arr.AsSpan()[2..6];
span3[0] = 0;
                               span1:
                               1 2 3 4 5 6 7 8 0
DisplaySpan("span3", span3);
                               span2:
                               5 6 7 8 0
                               span3:
                               0 4 5 6
```


stackalloc

- Alokuje blok pamäte v zásobníku pre efektívny a veľmi rýchly prístup k prvkom (rýchlejší než na halde), po skončení metódy je pamäť automaticky uvoľnená, nespravuje ho GC (garbage collector)
- Obmedzenia:
 - dostupné len v rámci metódy, v ktorej bola pamäť alokovaná
 - množstvo pamäte na zásobníku je obmedzené (záleží od prostredia) pozor na výnimku pretečenia zásobníka StackOverflowException
 - výsledok môže byť priradený iba do: Span<T>, ReadOnlySpan<T> alebo smerníka (pointer *)
 - nie je možné použiť pre referenčné typy, pred použitím potrebné inicializovať napr. cez Span<T>.Clear()

```
int length = 3;
Span<int> numbers = stackalloc int[length];
for (var i = 0; i < length; i++)
{
    numbers[i] = i;
}

unsafe // Nebezpečný kód - použitie smerníka
{
    int length = 3;
    int* numbers = stackalloc int[length];
    for (var i = 0; i < length; i++)
    {
        numbers[i] = i;
    }
}</pre>
```

```
const int MaxStackLimit = 1024;
Span<byte> buffer;

if (inputLength <= MaxStackLimit)
{
    buffer = stackalloc byte[MaxStackLimit];
}
else
{
    buffer = new byte[inputLength];
}</pre>
```


Ako sa dostaneme k poslednému prvku poľa numbers?

Please download and install the Slido app on all computers you use

Ako získame prvky v rozsahu od 0. indexu do 4. indexu vrátane?

Please download and install the Slido app on all computers you use

Metóda Clone v poli vytvára:

Please download and install the Slido app on all computers you use

Ako sa deklaruje štvordimenzionálne pole celých čísiel?

Please download and install the Slido app on all computers you use

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

Znaky a reťazce

Тур	Typ (C#)	Typ (.NET)	Počet bitov		
Znak (UTF-16)	char	System. Char	16		
Reťazec	string	System. String	Kolekcia 16-bitových znakov (UTF-16)		

```
public readonly struct Char : IComparable<char>, IConvertible, IEquatable<char>, IParsable<char>, ISpanParsable<char>,
IUtf8SpanParsable<char>, System.Numerics.IAdditionOperators<char,char,char>,
System.Numerics.IAdditiveIdentity<char,char>, System.Numerics.IBinaryInteger<char>,
System.Numerics.IBinaryNumber<char>, System.Numerics.IBitwiseOperators<char,char,char>,
System.Numerics.IComparisonOperators<char,char,bool>, System.Numerics.IDecrementOperators<char,char,bool>,
System.Numerics.IDivisionOperators<char,char,char>, System.Numerics.IEqualityOperators<char,char,bool>,
System.Numerics.IIncrementOperators<char,char>, System.Numerics.IMultiplicativeIdentity<char,char>,
System.Numerics.IMultiplyOperators<char,char>, System.Numerics.INumber<char>, System.Numerics.IShiftOperators<char,int,char>, System.Numerics.ISubtractionOperators<char,char>,
System.Numerics.IUnaryNegationOperators<char,char>,
System.Numerics.IUnaryPlusOperators<char,char>,
System.Numerics.IUnsignedNumber<char>
```

public sealed class <u>String</u>: ICloneable, IComparable, IComparable<string>, IConvertible, IEquatable<string>,
IParsable<string>, ISpanParsable<string>, System.Collections.Generic.IEnumerable<char>

String – jednoduchá práca s textom

- Niektoré zaujímavé metódy triedy System. String:
 - Contains(), StartsWith(), EndsWith() zistí, či sa v reťazci nachádza zadaný reťazec kdekoľvek / na jeho začiatku / na jeho konci
 - IndexOf(), LastIndexOf() vráti index, na ktorom sa nachádza zadaný reťazec
 (prehľadáva od začiatku / od konca), inak vráti -1
 - Substring() vráti časť reťazca podľa zadaných parametrov
 - Trim(), TrimStart(), TrimEnd() odstráni biele alebo iné zadané znaky
 - Replace() nahradí časti reťazca zadaným reťazcom alebo znakom
 - Split() rozdelí reťazec podľa zadaných znakov do poľa reťazcov
 - Normalize() normalizuje reťazec do normalizačnej formy C
 - String.Join() vytvorí reťazec z kolekcie reťazcov oddelený zadaným znakom

Unicode a UTF

- Unicode štandard definuje univerzálne kódovanie znakov
- Jeden znak môže byť vyjadrený jedným alebo viacerými číselnými hodnotami (tzv. code point – Unicode scalar value), ku ktorým prináleží popis
 - Príklad: znak A je prezentovaný číslom U+0041 a má popis LATIN CAPITAL LETTER A
 - Príklad: znak Á môže byť reprezentovaný:
 - jedným code pointom U+00C1 (LATIN CAPITAL LETTER A WITH ACUTE) alebo
 - reťazcom zloženým z 2 code pointov U+0041 (LATIN CAPITAL LETTER A) a U+0301 (COMBINING ACUTE ACCENT)

- Unicode nedefinuje ako sa majú znaky zobraziť (na to sú fonty, ktoré vykresľujú tzv. "glyphy")
- Unicode štandard verzie 12.0 obsahuje:
 - 137 929 znakov
 - 1 114 112 code pointov
- UTF (Unicode Transformation Format) Unicode štandard poskytuje rôzne možnosti ako zakódovať code point do code unit, čo môže byť číslo 8-bitové (UTF-8), 16-bitové (UTF-16) alebo 32-bitové (UTF-32)

Please download and install the Slido app on all computers you use

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

Práca s reťazcami (1)

Vytvorenie dočasných reťazcov

```
string s1 = "Hello";
string s2 = "World";
string s3 = s1 + " " + s2;
```

Práca s reťazcami (2) – StringBuilder

- Používa "buffer"
- Dynamicky meniteľná veľkosť

```
StringBuilder sb = new("the quick");
sb.Append(' ');
sb.Append("brown fox jumped over ");
sb.Append("the lazy dogs 1234567890 times");
string s = sb.ToString();
Console.WriteLine(s);
the quick brown fox jumped over the lazy dogs 1234567890 times
```

Formátovanie reťazcov

Formáty čísiel, dátumov a časov

```
DateTime day = new(2025, 2, 14);
Console.WriteLine($"{day:D}");
Console.WriteLine($"{day:d}");
Console.WriteLine($"{day:dd.MM.yyyy}");

piatok 14. februára 2025
14. 2. 2025
14.02.2025
```

```
int i = 2477;
Console.WriteLine($"{i:n} {i:e} {i:x} {i:c}");
2 477,00 2,4770000e+003 9ad 2 477,00 €
```

```
double d = 3.1415;
Console.WriteLine($"{d:###.###}");
Console.WriteLine($"{d:000.000}");
Console.WriteLine();
3,142
003,142
```

FormattableString

 Obsahuje vlastnosti Format a ArgumentCount, metódy GetArguments(), GetArgument()

```
int x = 3, y = 4;
FormattableString s = The result of {x} + {y} is {x + y}";
Console.WriteLine($"format: {s.Format}");
for (int i = 0; i < s.ArgumentCount; i++)</pre>
    Console.WriteLine($"argument {{{\bar{i}}}} = {s.GetArgument(i)}");
                               format: The result of \{0\} + \{1\} is \{2\}
                               argument \{0\} = 0
                               argument \{ 1 \} = 1
                               argument {2 \choose 2} =
```

Doslovné reťazce (verbatim strings) s prefixom @

- Predpona @ pred znakom reťazca
- Keď sa použije, nie sú potrebné žiadne "escape" znaky

Používa sa napr. v cestách:

```
string path1 = @"C:\Program Files\Microsoft\Visual Studio\";
string path2 = "C:\\Program Files\\Microsoft\\Visual Studio\\";
```

41

Rozsahy (ranges) s reťazcami

- Operátor rozsahu (range operator) ...
- Operátor klobúka (hat operator)
 - Hodnota vľavo uzavretý interval, vpravo otvorený interval

```
string s = "The quick brown fox jumped over the lazy dogs down 1234567890 times";

string the = s[..3]; // Rozsah definovaný od začiatku (0) po index 3 - 1 = 2 vrátane
string quick = s[4..9]; // Rozsah definovaný od indexu 4 po index 9 - 1 = 8 vrátane
string times = s[^5..^0]; // Rozsah definovaný od indexu Length - 5 po index Length - 1

Console.WriteLine(the);
Console.WriteLine(quick);
Console.WriteLine(times);
The
quick
times
```

Please download and install the Slido app on all computers you use

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

Menné priestory (namespaces)

- Triedy a iné typy sú v .NET usporiadané v menných priestoroch
 - Príklady: System, System.Collections.Generic, Microsoft.EntityFrameworkCore
- Odporúčanie pre pomenovanie (<u>guidline</u>) je v nasledovnej štruktúre:
 <Company>.(<Product>|<Technology>)[.<Feature>][.<Subnamespace>]

```
namespace Uniza.CSharp.Lecture
{
    public class MyClass
    {
    }
}
```

```
namespace Uniza.CSharp.Lecture;
public class MyClass
{
}
```

```
// Plne kvalifikované meno triedy je Uniza.CSharp.Lecture.MyClass
var myObject = new Uniza.CSharp.Lecture.MyClass();

using Uniza.CSharp.Lecture;
var myObject = new MyClass();
```

Direktíva using (using directive)

Importovanie menného priestoru:

```
using Uniza.CSharp.Lecture;
var sample = new MyClass();
```

Modikátor global (od C# 10) – using pre všetky súbory v kompilácii:

```
global using Uniza.CSharp.Lecture; // Zvyčajne sa definuje v jednom súbore v projekte
var sample = new MyClass(); // Následne platné v akomkoľvek súbore v projekte
```

• Alias menného priestoru (using VlastnyNazov = ExistujuciMennýPriestor;):

```
using TimersTimer = System.Timers.Timer;
using WebTimer = System.Web.UI.Timer;
```

• Using static – importuje statické členy z inej triedy:

```
using static System.Console;
WriteLine("Hello, World!"); // Nie je potrebné písať Console.WriteLine
```


Please download and install the Slido app on all computers you use

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

Argumenty príkazového riadka (command-line arguments)

 Pre získanie argumentov z príkazového riadka použijeme parameter typu jednorozmerného poľa reťazcov (string[]) s ľubovoľne nazvaným identifikátorom, najčastejšie args:

```
class Program
   // Ak nepotrebujeme získať argumenty,
      môže byť metóda Main aj bezparametrická.
      Ak ale potrebujeme spracovať argumenty,
   // môžeme si parameter ľubovoľne pomenovať:
    static void Main(string[] args)
        foreach (var argument in args)
            Console.WriteLine(argument);
```

```
// Pole args je dostupné aj
// z "top-level statements",
// hoci ho nevidíme:
foreach (var argument in args)
{
    Console.WriteLine(argument);
}
```

Terminológia – parameter vs. argument

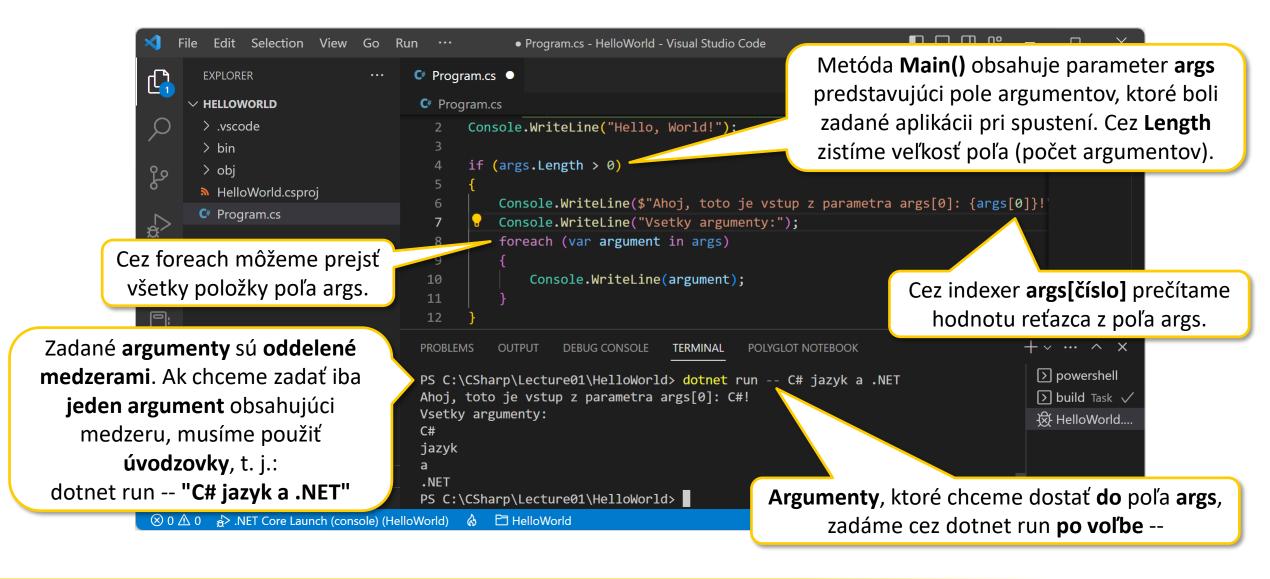
- Parameter je premenná, ktorá prijíma hodnotu
 - V prípade metódy Main(string[] args) je to string[] args
- Argument je aktuálna hodnota, ktorú odovzdávame parametru
 - V prípade volania metódy v C# by argumentom mohla byť inštancia poľa, napr.:

```
Main(new string[] { "hodnota1", "hodnota2", "hodnota3" })
```

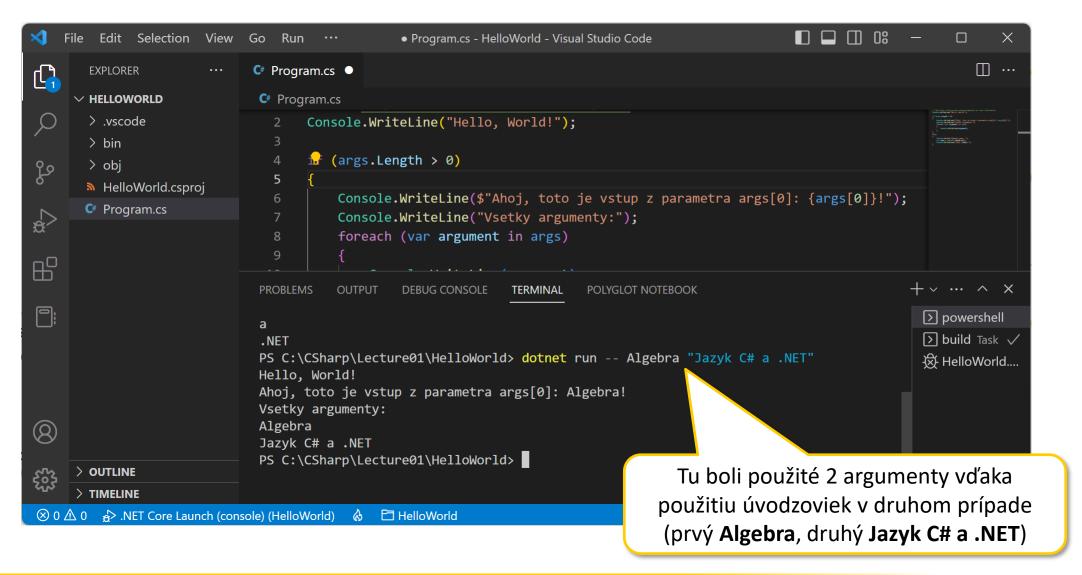
 V prípade príkazového riadka predstavujú argumenty hodnoty, ktoré zadáme programu, napr.:

```
dotnet run -- "hodnota1" "hodnota2" "hodnota3" (cez.NET CLI)
Program.exe "hodnota1" "hodnota2" "hodnota3" (na Windowse)
./Program "hodnota1" "hodnota2" "hodnota3" (na Linuxe / MacOS)
```

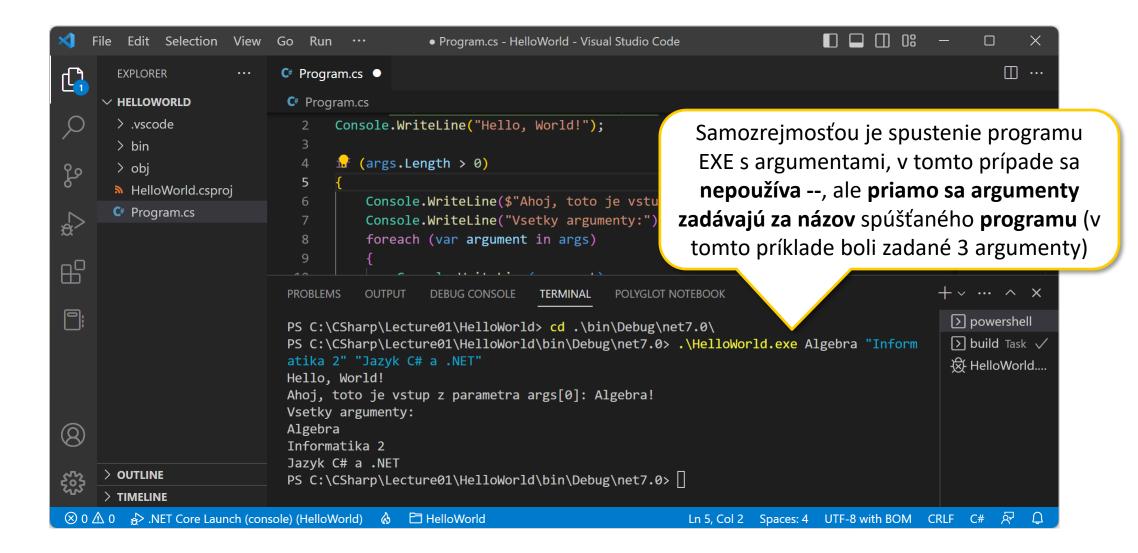
VS Code – Main(string[] args) – pole argumentov (1)

VS Code – Main(string[] args) – pole argumentov (2)

VS Code – Main(string[] args) – pole argumentov (3)

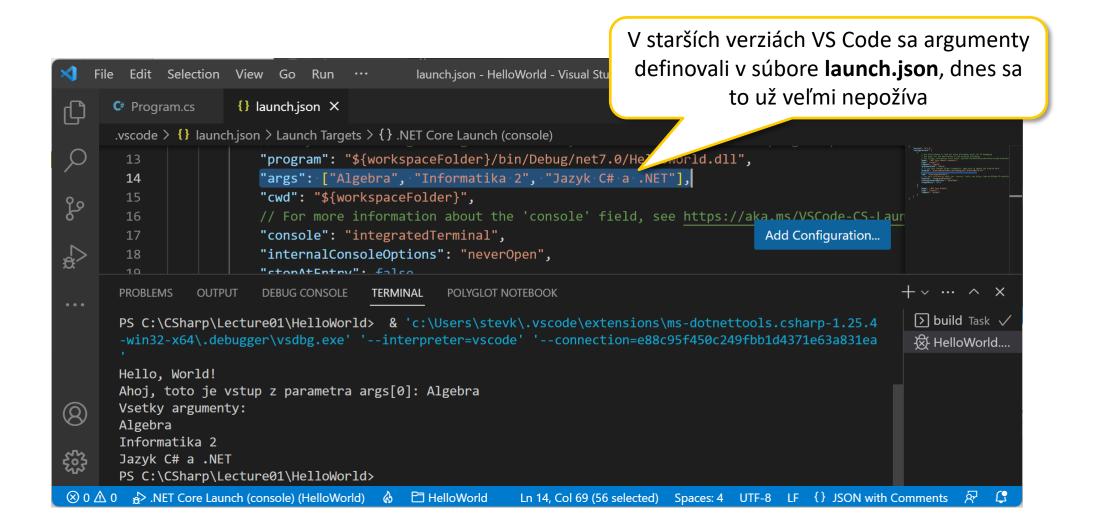
VS Code – Main(string[] args) – pole argumentov (4)

 Aby ste nemuseli zadávať tie isté argumenty cez príkazový riadok, môžete si vytvoriť priečinok Properties a do neho súbor launchSettings.json s týmto obsahom:

```
{
    "profiles": {
        "Mázov profilu – ľubovoľný názov (napr. názov projektu – HelloWorld)
        "HelloWorld": {
            "commandName": "Project",
            "commandLineArgs": "Algebra \"Informatika 2\" \"Jazyk C# a .NET\"",
        }
        Nahraďte za vlastné argumenty – pozor na "escapovanie" znaku úvodzovky (\")
}
```

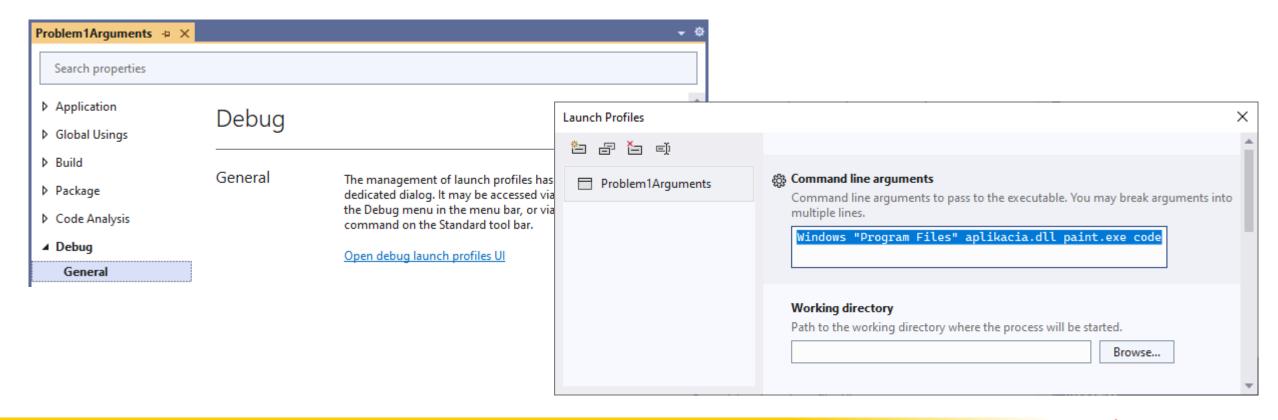
 Následne po spustení cez F5 alebo pomocou príkazu dotnet run sa tieto argumenty automaticky priradia aplikácii

VS Code – Main(string[] args) – pole argumentov (5)

Visual Studio (1) – argumenty na ladenie

- Vo Visual Studiu môžeme definovať argumenty na ladenie:
 - Nastavenie projektu Properties (Alt+Enter) na projekt -> Debug -> Open debug launch profiles UI -> Command line arguments:

Visual Studio (2) – argumenty na ladenie

 Vytvorí sa nám automaticky súbor launchSettings.json, ktorý môžeme upravovať buď priamo v tomto súbore alebo cez nastavenia projektu, ako v predchádzajúcom kroku:

- Poznámka: Tento súbor využíva aj .NET CLI príkaz dotnet run, preto ak ho spustíte, automaticky zoberie argumenty z tohto súboru
 - Ak by sme chceli spúšťať aplikáciu bez tohto súboru, použite príkaz:
 dotnet run --no-launch-profile

Please download and install the Slido app on all computers you use

Ak zavoláme metódu Console.WriteLine(text), čo predstavuje platná premenná text?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

Please download and install the Slido app on all computers you use

Ako zadáme argumenty príkazového riadka cez .NET CLI, ak sa nachádzame v priečinku projektu?

(i) Start presenting to display the poll results on this slide.

Please download and install the Slido app on all computers you use

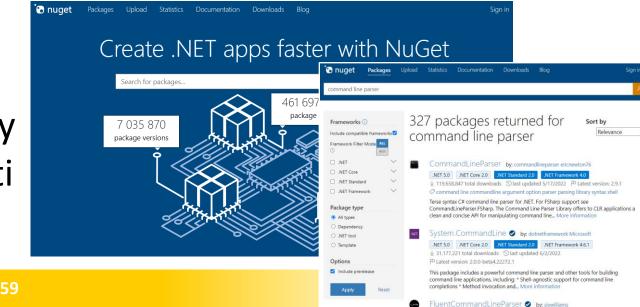

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

NuGet (1)

- Je oficiálny správca balíkov pre .NET, navrhnutý na zdieľanie znovupoužiteľného kódu vo forme balíčkov, umožňuje tak rýchlejšie vytvárať .NET aplikácie zdieľaním a využívaním užitočných knižníc
- NuGet balíček je ZIP súbor s príponou .nupkg, obsahujúci jedno alebo viacero zostavení (skompilovaných DLL súborov), spolu s ďalšími súvisiacimi súbormi a konfiguračnými informáciami
- Verejné balíčky sú jednoducho prístupné cez www.nuget.org, okrem toho je možné hostiť balíčky súkromne na klaude, privátnej sieti alebo lokálne

Jazyk C# a .NET

NuGet (2)

- NuGet balíčky je možné do aplikácie pridať pomocou:
 - .NET CLI príkazu:
 - dotnet add package NázovBalíčka
 - Visual Studia pre Windows:
 - cez NuGet Package Manager okno vybratím príkazu Manage NuGet Packages alebo
 - cez PowerShell príkaz z Package Manager Console: Install-Package NázovBalíčka
 - Manuálnou úpravou .csproj súboru:
 - pridaním < Package Reference Include = "Názov Balíčka" Version = "Verzia Balíčka" />
- Okrem pridania sú k dispozícii príkazy aj na aktualizáciu, vyhľadanie a odobratie, viac informácií v dokumentácii:
 - https://learn.microsoft.com/en-us/nuget/

NuGet (3) – príklad balíčka Figgle – .NET CLI

- Na pridanie jednoduchého balíčka <u>Figgle</u> (na generovanie ASCII bannerov) môžeme použiť .NET CLI príkaz:
 dotnet add package Figgle
- Do projektu sa pridá najnovšia verzia balíčka Figgle, projektový súbor .csproj sa upraví nasledovne:

```
<Project Sdk="Microsoft.NET.Sdk">
    ...
    <ItemGroup>
        <PackageReference Include="Figgle" Version="0.5.1" />
        </ItemGroup>
        </Project>
```

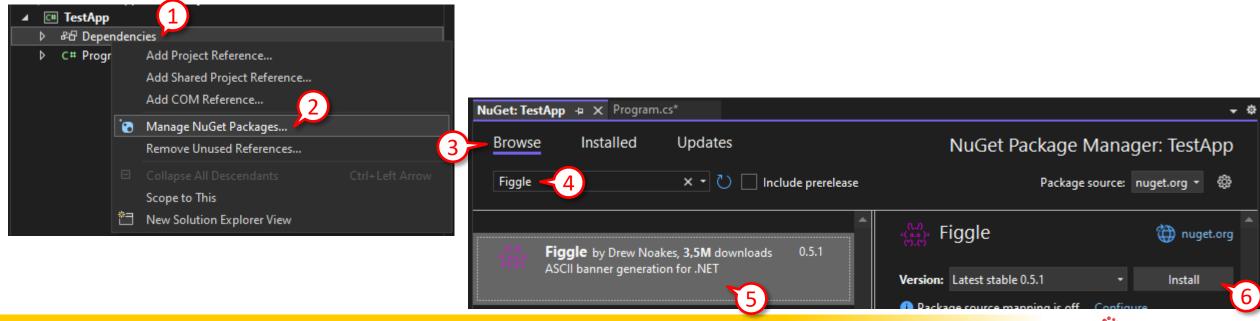
• Následne môžeme knižnicu použiť napr. takto:

```
Console.WriteLine(FiggleFonts.Standard.Render("Hello, World!"));
```


NuGet (4) – príklad balíčka Figgle – Visual Studio

- Namiesto .NET CLI príkazu môžete pridať balíček vo Visual Studiu vo Windows "klikacím" spôsobom nasledovne:
 - Kliknite v projekte pravým tlačidlom na Dependencies a v kontextovom menu vyberte Manage NuGet Packages..., čím sa otvorí okno NuGet
 Package Manager, v ktorom vyhľadajte a nainštalujte požadovaný balíček

NuGet (5) – príklad balíčka System.CommandLine

- Ďalší užitočný balíček je <u>System.CommandLine</u>, ktorý umožňuje jednoducho spracovať argumenty z príkazového riadka
 - Pridanie: dotnet add package System.CommandLine --prerelease (keďže stále je v beta verzii, musíme použiť voľbu --prerelease; vo Visual Studiu musíme začiarknuť políčko "Include prerelease" pred vyhľadaním v NuGet Package Manager okne)
- Alebo <u>System.CommandLine.DragonFruit</u>:
 - Pridanie: dotnet add package System.CommandLine.DragonFruit --prerelease
- Viac informácii:
 - https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/standard/commandline/
 - https://github.com/dotnet/command-line-api/blob/main/docs/DragonFruitoverview.md
 - https://www.youtube.com/watch?v=kM0pWAwo FQ

NuGet (6) – System.CommandLine.DragonFruit

```
class Program
                                                   Ak chceme mat "argument" a nie "option" v DragonFruit,
                                                    musíme nazvať parameter v Main metóde nasledovne:
     /// <summary>
         Display text to output.
                                                                 args, argument alebo arguments
     /// </summary>
         <param name="argument">Input text.</param>
         <param name="uppercase">Change the letters to uppercase.
     /// <param name="addSpaces">Add spaces between words.</param>
     private static void Main(string argument, bool uppercase = false, int addSpaces = 0)
                                                                                          C:\Windows\System32\cmd.e X
          if (uppercase)
                                                                                        C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- --help
               argument = argument.ToUpper();
                                                                                        Description:
                                                                                         Display text to output.
          if (addSpaces > 0)
                                                                                         HelloCommandLine <argument> [options]
                                                                                        Arguments:
               var newSpaces = new string(' ', addSpaces);
                                                                                         <argument> Input text.
               argument = argument.Replace(" ", newSpaces);
                                                                                        Options:
                                                                                         --uppercase
                                                                                                             Change the letters to uppercase. [default: False]
                                                                                         --add-spaces <add-spaces > Add spaces between words. [default: 0]
                                                                                         --version
                                                                                                             Show version information
                                                                                         -?, -h, --help
                                                                                                             Show help and usage information
          Console.WriteLine(argument);
                                                                                        C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test"
                                                                                        Ahoj, toto je test
                                                                                        C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test" --uppercase
                                                                                        AHOJ, TOTO JE TEST
                                                                                        C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test" --uppercase --add-spaces 3
                                                                                        AHOJ, TOTO JE TEST
```

NuGet (7) – System.CommandLine

```
using System.CommandLine;
// Deklarujeme si argumenty, príkazy a voľby, ktoré chceme spracovávať
var textArgument = new Argument<string>("text", "Input text.");
var uppercaseOption = new Option<bool>(new[] { "-u", "--uppercase" }, () => false, "Change the letters to uppercase.");
var addSpacesOption = new Option<int>(new[] { "-a", "--add-spaces" }, () => 0, "Add spaces between words.");
var rootCommand = new RootCommand("Display text to output.") { textArgument, uppercaseOption, addSpacesOption };
rootCommand.SetHandler((text, uppercase, addSpaces) => DisplayToOutput(text, uppercase, addSpaces),
                             textArgument, uppercaseOption, addSpacesOption);
return rootCommand.Invoke(args);
                                                                                              C:\Windows\System32\cmd.e: × + v
                                                                                             C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- --help
                                                                                             Description:
// V metóde spracujeme argumenty, ktoré nám knižnica rozparsuje:
                                                                                              Display text to output.
void <a href="DisplayToOutput">DisplayToOutput</a>(string text, bool <a href="uppercase">uppercase</a>, int <a href="addSpaces">addSpaces</a>)
                                                                                              HelloCommandLine <text> [options]
                                                                                             Arguments:
    if (uppercase)
                                                                                              <text> Input text.
         text = text.ToUpper();
                                                                                             Options:
                                                                                                                     Change the letters to uppercase. [default: False]
                                                                                              -u, --uppercase
                                                                                              -a, --add-spaces <add-spaces> Add spaces between words. [default: 0]
    if (addSpaces > 0)
                                                                                              --version
                                                                                                                     Show version information
                                                                                              -?, -h, --help
                                                                                                                     Show help and usage information
          var newSpaces = new string(' ', addSpaces);
          text = text.Replace(" ", newSpaces);
                                                                                             C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test"
                                                                                             Ahoj, toto je test
                                                                                             C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test" -u
                                                                                             AHOJ, TOTO JE TEST
    Console.WriteLine(text);
                                                                                             C:\CSharp\HelloCommandLine>dotnet run -- "Ahoj, toto je test" -u -a 3
                                                                                             AHOJ, TOTO JE TEST
```

NuGet (8) – CommandLineParser (1)

```
using CommandLine;
class Program
    public class Options
       [Option('a', "argument", Required = true, HelpText = "Input text.")]
       public string Argument { get; set; }
        [Option('u', "uppercase", Default = false, HelpText = "Change the letters to uppercase.")]
       public bool Uppercase { get; set; }
        [Option('s', "addSpaces", Default = 0, HelpText = "Add spaces between words.")]
       public int AddSpaces { get; set; }
    static void Main(string[] args)
       Parser.Default.ParseArguments
            .WithParsed<Options > (options => RunOptions(options))
                                                                                       DOPLNIŤ SCREENSHOTY
            .WithNotParsed<Options>((errors) => HandleParseError(errors));
```

NuGet (9) – CommandLineParser (2)

```
// ...
private static void RunOptions(Options options)
    string argument = options.Argument;
   if (options.Uppercase)
        argument = argument.ToUpper();
    if (options.AddSpaces > 0)
        var newSpaces = new string(' ', options.AddSpaces);
        argument = argument.Replace(" ", newSpaces);
   Console.WriteLine(argument);
private static void HandleParseError(IEnumerable<Error> errors)
    // Dodatočné spracovanie chýb
```

NuGet (8) – Microsoft.Extensions.Configuration.CommandLine

 Inou alternatívou je použitie balíčka <u>Microsoft.Extensions.Configuration.CommandLine</u> z rodiny <u>konfiguračných</u> balíčkov Microsoft.Extensions.Configuration.*

Zadať argument je následne možné s medzerou za parametrom povinne s prefixom -- alebo /, alebo nepovinne s = (vtedy nie je potrebné zadávať prefix):

```
--output
"C:\OutputData"
/output "C:\OutputData"
output="C:\OutputData"
```

```
--output="C:\OutputData"
/output="C:\OutputData"
```

```
dotnet run --input "C:\InputData" --output "C:\OutputData"
```


Please download and install the Slido app on all computers you use

Audience Q&A

(i) Start presenting to display the audience questions on this slide.

Použitá literatúra

 Christian Nagel: Professional C# and .NET 2021 Edition, 8. vydanie, ISBN-13: 978-1119797203

- .NET a C#:
 - https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/
 - https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/

Katedra softvérových technológií

stefan.toth@uniza.sk

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Upozornenie

 Tieto študijné materiály sú určené výhradne pre študentov predmetu Jazyk C# a .NET na Fakulte riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline

 Reprodukovanie, šírenie (i častí) materiálov bez písomného súhlasu autora nie je dovolené

Ing. **Štefan Toth**, PhD.

stefan.toth@uniza.sk

